

Overordner krise- og beredskapsplan

Dokumentadministrator: Anette Hammervold

Gyldig fra: 20.08.2024

Revisjon: 1.0

Godkjent av: Anette Hammervold

Revisjonsfrist: 20.08.2025

ID: 10242

Hensikt

Dette dokumentet er ment som en sjekklister/hjelp ved ulike typer kriser og uhell. I tillegg gir det informasjon om krav til beredskap ved de forskjellige typer kriser og varslingsflyten ved disse.

Tilhørende denne beredskapsplan finnes det spesifikke beredskapsplaner for de områder det er aktuelt og en overordnet varslingsliste med kontaktinformasjon. De spesifikke beredskapsplanene henvises løpende i dokumentet slik at det er entydig om det finnes utvidet informasjon eller ikke.

Omfang

Denne planen gjelder for Måsøval slakteri. Spesifikke beredskapsplaner der nødvendig for enkelte områder henvises i oversikten under.

Dokumentet dekker krav til beredskap knyttet til:

- Personell jfr. Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 med henvisninger til Arbeidsmiljøloven (AML)
- Ytre miljø jfr. Akvakulturdriftsforskriften §7 (rømming) og Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 med henvisninger til Forurensingsforskriften (utslipp/ forurensing)
- Smittehygiene og fiskevelferd i krisesituasjoner jfr. Akvakulturdriftsforskriften §7.
- Global G.A.P. krav. Overtredelser av Global G.A.P. standarden som kan påvirke produkt og sporbarhet skal i tillegg til vanlig varsling mot slakteri også varsles til sertifiseringsorgan DNV.

Ansvar

Prosedyren gjelder alle ansatte. Den som oppdager en krise eller et uhell som muligens kan defineres som en krise skal umiddelbart iverksette tiltak iht. denne plan.

Prosedyren omhandler følgende type hendelser:

1. Alvorlig personskade
2. Dødsfall på arbeidsplassen
3. Savnet person
4. Brann eller eksplosjon
5. Alger, maneter og massedød av fisk
6. Strømstans eller svikt på utsyr som påvirker fiskevelferd
7. Rømming av fisk
8. Utslipp/forurensing
9. Kriser vdr. Mattrygghet
10. Datainnbrudd eller fysisk innbrudd

Planer følger på neste side.

1. Alvorlig personskade

Ved ulykke som medfører alvorlig personskade skal den som først ankommer ulykkesstedet/først oppdager fare umiddelbart iverksette tiltak.

Hva	Hvordan
Vurdere skade	Vurdere omfang av skade – kontakte legevakt evt. 113
Behandle	Behandle skade så godt som mulig, følg henvisning fra lege/113.
Varsle	Alvorlige personskader/ fraværsskader skal umiddelbart varsles daglig leder og videre til styreleder.
Transport	Frakte person til sykehus/lege evt. vente på sykebil – avtale med legevakt.
Sikre	Sikre skadestedet for evt. inspeksjon arbeidstilsyn/politi.
Utredning/ evaluering	Årsak til ulykken skal fastsettes og tiltak for å hindre gjentagelse iverksettes. Hvis eksterne firma er innblandet i ulykken skal daglig leder sørge for at det foreligger en skriftlig utredning i etterkant av ulykken. Benytt bedriftshelsetjenesten om nødvendig.
Henvisning til mer detaljert plan	Se dokument Beredskap ved brann og alvorlig ulykke

2. Dødsfall på arbeidsplassen

Den som første oppdager fare eller er den først ankomne til en ulykkes-/skadeplass, skal igangsette tiltak.

Hva	Hvordan
HLR	Gjenopplivningsforsøk skal igangsettes.
Ring 113	Varsle 113, følg deres anvisninger.
Varsle	Dødsfallet skal umiddelbart varsles daglig leder og videre til styreleder.
Sikre stedet	Ved dødsfall skal stedet sikres til etter at politi og arbeidstilsyn har vært på stedet, og gjort sine undersøkelser.
Utredning/ evaluering	Dersom dødsfallet ikke skyldes naturlige årsaker vil utredning ledes av arbeidstilsynet. Kommunens kriseteam kobles inn etter løpende vurderinger.
Henvisning til mer detaljert plan	Se dokument Beredskap ved brann og alvorlig ulykke

3. Savnet person

Den som første oppdager at en person er savnet, eller har mistanke om dette, skal igangsette tiltak.

Hva	Hvordan
Kontakte	Prøve å få kontakt med vedkommende på telefon/mobil/VHF.
Lete	Lete/ søke etter den savnede innendørs og utendørs.
Varsle	Ved savnet person skal det varsles til politi 112 og evt redningsskøyte 02016. Videre varsles daglig leder og styreleder.
Søke	Skaffe båter og mannskap klar til søk i område rundt kai og ventemerd.

4. Brann eller eksplosjon

Ved brann/eksplosjon og andre situasjoner hvor det kan være fare for brann og/eller eksplosjoner, skal varsling, evakuering og skadebegrensning sikres. Den som først oppdager hendelsen skal umiddelbart iverksette tiltak.

Hva	Hvordan
Tiltak ved alarm/brann	Ved alarm skal alle komme seg ut av bygg eller lukket rom i båt/flåte. Påse at arbeidskolleger også kommer seg ut. Ved branntilløp på flåte iverksettes evakuering om nødvendig. Ved branntilløp i båt der det er sannsynlig at man må forlate båten skal flytedrakt/overlevelsesdrakt tas på det dette er tilgjengelig. Dersom drakt ikke er tilgjengelig tas en ekstra sjekk på at redningsvest er i orden og riktig festet.
Ring 110	Ring 110 – varsle brannvesenet.
Lokalisere brann	Om mulig skal brannen lokaliseres og forsøkt slukket. Utvis forsiktighet – ikke sett liv og helse i fare ved slukningsforsøk.
Varsling	Ved fare for spredning (aktuelt for landanlegg) skal naboer varsles. Ved brann i båt eller flåte varsles mannskap på naboanlegg (internt eller eksternt) for bistand. Varsle forsikringselskap.
Henviing til mer detaljert plan	Se dokument Beredskap ved brann og alvorlig ulykke

5. Alger, maneter og massedød av fisk

Ved dødelighet ved ventemerd som overstiger kapasiteten på eget utstyr for opptak og behandling av dødfisk. Årsak kan være alger, maneter, ferskvannstilstrømming, forurensing eller akutt sykdomsutbrudd.

Hva	Hvordan
Varsle	Ved mistanke om påvirkning av alger og maneter mm. Varsles fiskehelseansvarlig umiddelbart Lillian Marie Jørgensen, tlf 482 47 923 Varsle Mattilsynet, telefon 22 40 00 00 / 06040. Ved mistanke om påvirkning av flere anlegg skal naboanlegg varsles iht. prosedyre og varslingsliste for felles beredskapsgruppe i regionen.
Opptak	Opptak av dødfisk gjennomføres med tilgjengelig utstyr. Økt bemanning om nødvendig.
Vurdere omfang	Vurder omfang av hendelsen, om nødvendig brukes dykketjeneste for å få oversikt.

Tilsett oksygen	Behov for O ₂ og beskyttelse for å redusere oksygenstress på fisk som er utsatt for algeangrep/gjelleskade og fortsatt er i live vurderes. O ₂ tilsettes der algesituasjonen tilsier nedsatt oksygennivå over tid slik at dette er nødvendig for å holde fiken i live og unngå unødig stress.
Sikre kapasitet ensilasje	Kapasitet på ensilasje for å ta unna forventet død fisk vurderes iht. felles beredskapsplan for næringen (ledet av Åkerblå AS).
Årsaksanalyse	Fiskehelseansvarlig kontaktes for å vurdere fisk og omgivelser, sikre prøver etc.
Framskyndet slakt dersom mulig	Framskyndet slakt vurderes i samråd med fiskehelseansvarlig. Dette for å hindre dødelighet dersom det er fare for det.
Smittehygiene	Vurder risiko for sykdomsspredning og sikre at all logistikk med personell og båter gjennomføres iht. rutiner og forskrifter.
Forsikring	Kontakt forsikringselskap ved betydelige tap.
Henviing til mer detaljert plan	Se dokument Instruks for varsling og beredskap fiskehelse og dødelighet

6. Strømstans eller svikt på utsyr som påvirker fiskevelferd

Ved innpumping og avlving av fisk er det essensielt at utstyr fungerer optimalt og har kontinuerlig strømtilførsel for å hindre at fisk blir stående i rør eller i innsvømmingskar unødig lenge..

Hva	Hvordan
Varsle	Den som først oppdager strømstans og/eller mangelfull drift av kritisk utstyr for å ivareta dyrevelferd skal umiddelbart varsle produksjonsleder som igjen gir beskjed til leder på ventemerdd og teknisk leder.
Nødstrøm	Nødstrømsaggregat startes for å føre fisk som allerede er i rør inn i anlegget. Bløggenhet kjøres også på nødstrøm slik at fisk kan avlives forsvarlig. Sløying, evt filletering, pakking og ising gjennomføres maskinelt/manuelt. Kapasitet for nødstrøm skal fordelesslik at dyrevelferd ivaretas. Dvs levende fisk som er på vei inn til avlving prioriteres.
Vurdere tilbakeslipp av trengt fisk	Ved trenging av fisk før innpumping må det vurderes om orkast/kulerekke skal slippes. Dette vurderes ut fra tidsaspekt på strømstans og hvor lenge det er forsvarlig å holde fisken trengt. Fiskens tilstand og O ₂ -nivå i vann overvåkes.
Henviing til mer detaljert plan	Se dokument Beredskap ved strømstans og svikt på kritisk utstyr . NB: Denne beredskapsrutinen utarbeides sammen med teknisk leder og leder ventemerdd etter ansettelse da prosedyre for gjennomføring krever teknisk kompetanse.

7. Rømming av fisk

Når rømming oppdages eller mistenkes skal ansatte straks gjennomføre de tiltak som er mulig for å avgrense skaden / forhindre ytterligere rømming. Den som først oppdager at rømming av fisk fra ventemerdd skjer, eller får mistanke om det, har plikt til å sørge for at lokale myndigheter blir varslet og at umiddelbare tiltak blir igangsatt jfr. Akvakulturdriftsforskriften §38 og § 39.

Tiltak for å redusere fare for rømming samt å kunne oppdage rømming jfr Akvakulturdriftsforskriftens § 37 foreligger i separate prosedyrer knyttet til aktuelle arbeidsoperasjoner. Ventemerdd skal til enhver tid være i god stand og ha gyldig anleggssertifikat iht NS9415 og Nytek23.

Hva	Hvordan
Inspeksjon	Ved mistanke om hull i not skal not undersøkes umiddelbart. <ul style="list-style-type: none"> ○ Teknisk avdeling kontaktes Lokalisering av skaden, ved inspeksjon fra båt, helst med kamera <ul style="list-style-type: none"> ○ Opplining av not kan forverre rømmingen.
Avgrense	Dersom inspeksjon avdekker hul i not eller andre skader som kan forårsake rømming, skal tiltak for å reparere dette umiddelbart iverksettes. <p>Hull som er synlige fra overflaten lines opp og sys igjen.</p>
Varsle	Det er pliktig å melde mistanke om rømming eller rømming til Fiskeridirektoratet. Dette gjelder uavhengig av om fisken har unnsloppet egne eller andres anlegg. <p>All melding skal gjøres via Min Side, se veiledning og lenke til skjema her: https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Registre-og-skjema/Skjema-akvakultur/Roemming</p> Dersom rømmingssikringsarbeid må prioriteres, kan første melding gis per telefon <p>Etter at umiddelbare tiltak for å avgrense rømmingen er påbegynt skal det varsles til offentlige myndigheter:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fiskeridirektoratet, telefon 55 23 83 36 / 911 03 277 ▪ Innmelding via Min side: https://www.fiskeridir.no/Min-side ▪ Fylkesmannen, miljøvern avdelingen, tlf 74 16 80 00 ▪ If forsikring, tlf. 02400
Gjenfangst	Etter at myndighetene er varslet skal det iverksettes gjenfangst Gjenfangstgarn som settes i nærheten av ventemerdd. Oppstart og avslutning av gjenfangstfiske skal varsles Fiskeridirektoratet. <p>Se også egen prosedyre for beredskapsgruppe samlet for aktørene i området vdr. gjenfangst.</p>
Henvvisning til mer detaljert plan	Se dokument Beredskap ved mistanke om rømming

8. Utslipp/forurensning

Den som første oppdager utslipp / forurensning skal igangsette tiltak. Omfatter både utslipp fra Måsøval slakteri og utslipp fra andre som kan ramme/påvirke Måsøval slakteri. Gjelder mistanke om, anklager om eller fare for at utslipp skal skje (kjemikalier, avfall, olje, ensilasje, blodvann mm.)

Hva	Hvordan
Begrensing / Oppsamling	Vurdere årsak og omfang og sette i verk tiltak for å stoppe utslippet. <p>Sørg for oppsamling dersom dette er mulig - f.eks. ved oljeutslipp.</p>
Vurdering av konsekvens	Vurdere konsekvenser for ytre miljø og evt. fisk i ventemerdd og sette i verk aktuelle tiltak.

Varsling og evt tilbaketrekking	<p>Dersom det vurderes at utslippet/forurensing kan ha påvirkning på produkt, må dette testes ut grundig, og varsling og evt. tilbaketrekking skal gjennomføres dersom relevant. Ved evt. tilbaketrekking gjelder dette fisk som er slaktet, tilbaketrekkingen gjennomføres fra slakteri. Kvalitetsleder varsles umiddelbart ved mistanke.</p> <p>Destruksjon av levende fisk i ventemerde kan være aktuelt, dog sjeldent i slike tilfeller. Evt. avgjørelse om destruksjon gjøres i samråd med mattilsynet og fiskehelseansvarlig.</p>
Varsling til myndigheter	<p>Miljømyndigheter skal alltid varsles ved utslipp /forurensing.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fylkesmannens miljøvernnavdeling 73 19 90 00 • Fiskeridirektoratet, telefon nr. 03415 • Kystverket beredskap 33 03 48 00. <p>Mattilsynet varsles dersom forurensingen mistenkes å kunne påvirke levende fisk (mattrygghet og dyrevelferd).</p>
Henvisning til mer detaljert plan	Se dokument Beredskap ved fare for akutt forurensing av ytre miljø

9. Kriser vedrørende mattrygghet

Den som først oppdager avvik/hendelser som negativt kan påvirke trygg mat skal igangsette tiltak. Årsak til avvik/hendelse skal stanses/elimineres, og nærmeste leder/kriseteam varsles.

Hva	Hvordan
Medisinrester	<p>Dersom fisk er sendt til slaktning for tidlig etter medisinerings/ behandling, må planer endres slik at tilbakeholdelsestid overholdes. Slakteri varsles. Vær oppmerksom på tilbakeholdelsestid etter lusetelling.</p> <p>Dersom det allikevel gjennomføres slaktning før tilbakeholdelsestid er overholdt, må fisk tilbaketrekkes.</p>
Rutinesvikt i slakteri	<p>Dersom det skjer svikt i slakteriets HACCP-rutiner som medfører potensiell fare for mattryggheten, må fisk tilbaketrekkes.</p> <p>Omfanget kartlegges og kunder kontaktes via salgsavdeling. Ansvar: Kvalitetsleder.</p>
Bakterier over grenseverdi	<p>Dersom bakterier påvises over grenseverdi kan dette utgjøre en fare for matvaresikkerheten. Dette gjelder spesielt ved påvisning av <i>Listeria monocytogenes</i>, men også ved andre bakterier som f.eks <i>E.coli</i>.</p> <p>Grunnet analysetid ved laboratorium har ferdig pakket fisk forlatt slakteriet ved en eventuell verifisering av påvisning, Sporing av produkt er derfor essensielt for tilbaketrekking.</p> <p>Kvalitetsleder iverksetter tilbaketrekking via salgsavdeling.</p>
Forurensing	Se punkt 10 Alvorlig utslipp/forurensing.

Varsling	Mattilsynet og sertifiseringsbyrå for Global G.A.P. (DNV) varsles alltid ved hendelser som påvirker mattrygghet. Det samme gjelder kunder. Ansvar: Kvalitetsleder
Henvising til mer detaljert plan	Se dokument Prosedyre for tilbakekalling av produkter

10. Datainnbrudd eller fysisk innbrudd

Dersom det oppdages at datainnbrudd eller fysisk innbrudd har skjedd, eller mistenker at dette kan skje skal tiltak listet opp under iverksettes.

Hva	Hvordan
Varsling	Ved mistanke om datainnbrudd varsles IT-ansvarlig umiddelbart. Ved fysisk innbrudd varsles IT-ansvarlig samt fabrikk sjef iht. Rutiner ved tyveri og innbrudd Ansvar: Den som oppdager at datainnbrudd/fysisk innbrudd har skjedd eller mistenker at datainnbrudd kan skje.
Sperre kontoer / sikre områder	Berørte konto(er) sperres umiddelbart, passord endres. Ansvar: IT-ansvarlig
Videre krisebehandling	Varsle kriseledelse v/fabrikk sjef og adm.dir. Oppgaver tas da over iht. prosedyre «Kriseledelse, oppgaver og ansvar». Se også Rutiner ved tyveri og innbrudd. Ansvar: IT-ansvarlig
Henvising til mer detaljert plan	Se dokument Beredskapsplan IT